

fremsat en række konkrete forslag om forberedende foranstaltninger, oprettelse af særlige FN-enheder i de enkelte lande etc., der kunne bidrage til hurtig iværksættelse og effektivisering af fremtidige fredsbevarende operationer. Disse synspunkter fandt også udtryk i nogle af de fremlagte resolutionsforslag, der omtales nedenfor.

Samtlige østbloklande tog afstand fra disse forslag og kunne alene gå med til en fornyelse af 33-magtsudvalgets mandat til at fortsætte arbejdet.

Af de enkelte landes indlæg i debatten kan følgende fremhæves:

Sovjetunionen gjorde gældende, at Generalforsamlingen havde ret til at drøfte ethvert spørgsmål om fredens opretholdelse, og at give anbefalinger til Sikkerhedsrådet, der imidlertid under alle omstændigheder måtte træffe den endelige afgørelse. Dette gjaldt også med hensyn til finansieringsspørgsmålet. Sovjetunionen havde altid forsøgt at styrke effektiviteten af FN's bestræbelser for at opretholde freden og havde i et memorandum af juli 1964 fremsat et konkret program for effektivisering af FN med hensyn til fredens opretholdelse. De fredsbevarende styrker burde være sammensat af kontingenter ikke alene fra vestlige og neutrale lande, men også fra østbloklændene.

Frankrig støttede Sovjetunionens synspunkter vedrørende Sikkerhedsrådets enekompetence til at iværksætte og finansiere fredsbevarende operationer. Alene med hensyn til foranstaltninger i henhold til pagtens kapitel VI, f. eks. observatørkorps, overvågningsopgaver etc. var både Sikkerhedsrådet og Generalforsamlingen kompetent.

USA fastslog, at Sikkerhedsrådet havde det primære ansvar for at iværksætte og overvåge de fredsbevarende operationer, og at Generalforsamlingen ifølge FN-pagten havde bemyndigelse til at påbegynde og overvåge disse operationer i tilfælde, hvor Sikkerhedsrådet var ude af stand til at handle. I modsat fald ville et permanent medlem af Sikkerhedsrådet alene kunne forhindre 120 andre medlemsstater i at iværksætte handlinger til beskyttelse af deres fælles interesse i fredens opretholdelse. Endvidere havde Generalforsamlingen alene bemyndigelse til at fordele udgifterne ved de

fredsbevarende operationer blandt medlemmerne.

Fra *dansk* side afgav ambassadør *Tabor* den 21. november 1966 et indlæg (jfr. bilag 5), hvori der bl. a. blev redegjort for Danmarks positive holdning til og aktive deltagelse i FN's fredsbevarende foranstaltninger og den etablerede særlige beredskabsstyrke. Fortsat uenighed om principperne ville efter dansk opfattelse ikke hindre iværksættelse af fremtidige fredsbevarende operationer på et pragmatisk grundlag, såfremt den legale status quo opretholdtes. Det måtte være muligt at gøre fremskridt på begrænsede, klart definerede, tekniske områder, f. eks. ved at foretage undersøgelser af medlemslandenes praksis og forberedelser. I erkendelse af, at sanktionen i artikel 19 næppe længere kunne benyttes med hensyn til fredsbevarende operationer, anså man det fra dansk side tvivlsomt, uanset at man fandt det kollektive ansvar i overensstemmelse med pagtens grundlæggende ideer, om det vil tjene pagtens formål, at en majoritet insisterede på en resolution, der indeholdt en finansieringsordning med en bidragsskala for de fredsbevarende operationer, og man advarede imod at presse for en finansieringsløsning, der ikke havde tilslutning hos det store flertal af medlemslandene, herunder hos de faste medlemmer af Sikkerhedsrådet, idet dette ville kunne forøge spændingen inden for FN og skabe en ny krise. Det foresloges, at finansieringsspørgsmålet blev nærmere undersøgt i et fællesudvalg af Sikkerhedsrådet og Generalforsamlingen.

II. Resolutionerne.

De vigtigste resolutionsforslag, som blev forelagt udvalget, var følgende:

1) Et forslag fremsat af *Irland*, der som medforlagsstillere havde 11 afrikanske, asiatiske og latinamerikanske lande.

Dette forslag tog sigte på at etablere en forpligtende bidragsskala, ifølge hvilken udgifter til fredsbevarende operationer, som ikke dækkedes på anden måde, skulle afholdes gennem pligtige bidrag på 5 pct. for udviklingslandene, 25 pct. for de øvrige lande, minus de permanente medlemmer af Sikkerhedsrådet samt 70 pct. for de permanente Sikkerhedsrådsmedlemmer, idet disse